

Szóval kiléptek

VISSZHANG - LXV. évfolyam, 3. szám, 2021. január 22.

Losoncz Miklós pontos képet fest az Egyesült Királyság uniós Canossa-járásáról (*Kétesélyes végjáték, ÉS*, 2020/51-52., dec. 17.), ám véleményem szerint a politikai elemzés mellett fontos a britek gondolkodásának, önismeretüknek a megrajzolása, hiszen csak így érthető meg mindaz, ami történik velük.

Igen, így jártak Európával. Mindig is ez a kettősség volt jellemző rájuk. *A kontinens*. Maguk között így beszéltek róla. Ismerjük, tudjuk, milyenek, de nem tartozunk hozzájuk. Soha, soha nem tartották magukat „európainak”, hóbortosan szemlélődtek *odaát, igen, kell az a kis víz*, ami elválasztja őket azoktól a furcsa országoktól. 33 kilométer, de két világ. Rajongtak az olasz borokért, a francia tájakért, a német autókért, de mindig is megőrizték távolságtartásukat, csak akkor érezték igazán jól magukat, amikor megpillantották Calais-ban a kompot, amivel hazatérhetnek. Ha az ember Londonban valamit vétett a helyi szokások ellen, vagy nem tudta pontosan, mennyi is egy *yard*, vagy hogy mi az a *Green Common*, akkor csak lemondóan legyintettek: *biztosan európai*.

A hatvanas években a briteket furcsa érzés kerítette hatalmába, amit egy amerikai külügyminiszter, Dean Acheson így fogalmazott meg: „ez az ország elveszítette a birodalmát, de még nem találta meg a szerepét a világban”. Sokan tagadták ezt, sokan egyetértően bólogattak, mások abban bíztak, hogy az új szerep megtalálása könnyen megy majd. A hatvanas években a londoni kormánynegyed, a Westminster még csakugyan úgy festett, mint valami birodalmi központ, a politikusok pedig néha még úgy viselkedtek, mintha egy birodalmat irányítanának. Acheson jóslata azonban hosszú távon nem bizonyult helyesnek. A britek ugyanis valóban elvesztettek egy birodalmat, de felfedezték önmagukat. Már majdnem minden családban működött televízió, London lett a hippivilág egyik európai központja, megjelent az utcákon a Mini autó és a miniszoknya, a Beatles fellépése pedig világszerte fellendítette az angol nyelv iránti szinte szélsőséges érdeklődést, ami a mai napig is tart. Anglia vonzó ország lett, bármi, ami ott történt, a világ érdeklődésének középpontjába került. Már senki sem beszélt az elveszített gyarmatokról, a Nemzetközösség révén a királyi család továbbra is számos hosszú távú utazási lehetőséghez jut, és ezeket ki is használják. A britek nagy dilemmája a hatvanas évektől Európa volt. Csatlakozzanak-e a Közös Piachoz, vagy sem? Hová is tartoznak? De Gaulle szerint a britekre ez jellemző, a sehová sem tartozás, ezért az első kísérletet még elhárította, mondván, a britek maguk sem tudják, hová is akarnak tartozni, és leginkább csakugyan nem is tartoznak sehová, és ebben sok igazság volt. Tartottak attól, hogy Európa részeként felszámolják majd sajátos örölteiket, amiket hagyománynak neveznek, a mértékegységeket, az űrmértékeiket, a bal oldali közlekedést és legfőképpen ezt a sem-kint-sem-bent állapotot, amit annyira szeretnek. A csatlakozás azonban barátságosabban sikerült, mint gondolták, megőrizhettek mindent, amihez ragaszkodtak, nem csatlakoztak sem a schengeni rendszerhez, sem a pénzügyi unióhoz.

Legalább ezekből nem kell kilépniük.